

Ambargo zamanı: 10:00 (ANKARA), 1 Temmuz 2011

HSBC Türkiye İmalat Sanayi PMI™

Nihai ürün çıkışlarında Haziran ayında Mayıs ayındaki son yirmi beş ayın en düşük oranından yukarıya doğru bir dönüş yaşandı.

Önemli bulgular:

- Yeni siparişlerde büyüme ile birlikte üretimde sağlam gelişme sağlandı.
- İstihdam, atıl kapasitede artış gözlenmesine rağmen, daha hızlı bir oranda artmaya devam etti.
- Girdi fiyatları enflasyonu hızlandı ama gider artışlarında yavaşlama var.

Haziran verileri birbirini takip eden yirmi altıncı ay boyunca Türk imalat sektöründeki iş koşullarında güçlenmeye işaret ediyor. Ayrıca, iyileşme Mayıs ayından beri hız kazanmışa benziyor. Bu veriler hem yeni siparişlerdeki artışlar hem de nihai ürünlerde büyüme ile de desteklenmektedir. Haziran ayında beklenen işlerde keskin bir düşüş yaşanmasına rağmen, iş yaratma kapasitesi arttı. Bu arada, daha yüksek ham madde fiyatları yanında olumsuz etki yaratan kur farklarındaki dalgalanmalar da maliyet enflasyonunun artmasına katkı yapan ilave unsurlar oldular. Öte yandan ise, nihai ürün fiyatları Mayıs ayında kaydedilen oranlara göre daha yavaş bir artış sergiledi.

Mayıs ayındaki sekiz ayın en düşüğü olan 50,6 seviyesinden yukarıya dönen mevsimsellikten arınmış HSBC Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi™ (PMI™) – imalat sanayi için tek rakamlı karmaşık performans göstergesi – Haziran ayında 52,3 oldu. Bu rakam uzun vadeli eğilimin de üstüne çıkarak imalat sektörünün de içinde bulunduğu iş koşullarının sağlam bir iyileşme içine girdiğini gösteriyor. Yine de, büyüme hızı 1. Çeyrekte yaşanan keskin yükselişler ile karşılaştırıldığında, daha yavaş seyretmeye devam ediyor.

Türk imalatçıları Haziran ayı boyunca Mayıs ayında kaydedilen düşüş ile tam bir zıtlık içinde, daha fazla yeni sipariş geldiğini rapor ediyorlar. Katılımcılara göre talep alanında oluşan genel iyileşme yeni siparişlerde artışa yol açtı. Yeni ihracat siparişleri Mart ayından bu yana en yüksek büyüme oranını yakaladı.

Yeni işlerdeki artışı yansıtmasına, Haziran ayında üretimde büyüme

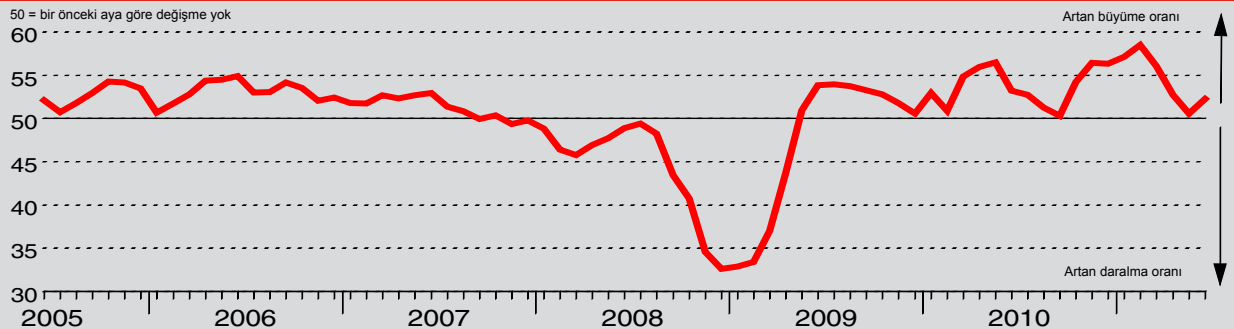
hızlanmaya başladı. Öte yandan, birikmiş işler azalmaya devam ederken, 2010 Şubat ayından beri bu alanda en sert düşüş meydana geldi. Bu durum Türk imalat sektöründeki atıl kapasite sorununa işaret ediyor. Mamul mal stokları nihai ürün artışlarına paralel olarak en son anket dönemi içinde de artmaya devam etti.

Haziran verileri Türk imalat şirketlerindeki istihdam artışlarına dikkat çekiyor. Birikmiş işlerde devam etmekte olan düşüşe rağmen, iş yaratma kapasitesinde artışlar yaşanıyor. Katılımcılara göre bunun asıl nedeni yeni siparişlerde görülen ve gittikçe hızlanan büyümedir.

Haziran ayında satınalma faaliyetlerinde marjinal bir büyüme sergilendi. Resmi olmayan verilere göre artan girdi alımları üretimde oluşan gereksinimlerin bir sonucudur. Ancak, satınalma stokları düşmüştür. Bu da satınalma faaliyetlerindeki en son artışın yetersiz kaldığını düşündürmektedir. Satın alma cirolarındaki artış tedarikçi şirketlerin mevcut kapasiteleri üzerinde baskı oluşturduğundan, tedarikçilerin teslimat süreleri yeniden uzamaya başladı.

Türkiye'deki imalatçıların karşı karşıya kaldıkları yükselen girdi fiyatları, ham madde fiyatlarındaki artışlar ile kur farklarındaki olumsuz dalgalanmaların etkisinde, Haziran ayında da önemli oranda artış sergiledi. İlaveten, girdi fiyat enflasyonu Mayıs ayına oranla artış gösterdi. Tüm bunlara rağmen, nihai ürün fiyatlarında yaşanan artışlar ay içinde yavaşladı, çünkü yeni işler için rekabet önemli ölçüde yoğunlaştığından, şirketlerin fiyatlama gücü azaldı. Sonuç olarak giderler bu dönem içinde de birbirini takip eden on dokuz ay boyunca olduğu gibi artmaya devam ediyor.

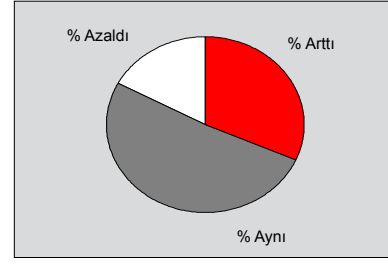
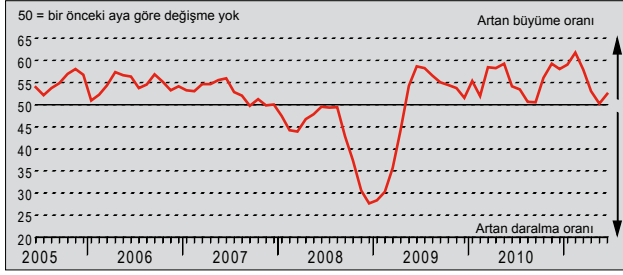
HSBC Türkiye Satın Alma Yöneticisi Endeksi™ (PMI™)

HSBC Türk Satın Alma Yöneticisi Endeksi™ (PMI™) imalat sektörüne genel bir bakış imkanı sağlayan bir bileşik göstergedir ve tüm ekonomi için yol gösterici bir gösterge olarak kabul edilir. Gösterge değer mamul, yeni sipariş, istihdam, tedarikçi teslim süresi ve satın alınan mal stoku gibi farklı endekslerin bileşiminden türetilmiştir. PMI değeri 50.0'in altındaysa imalat sanayi daralmaktadır, üzerindeyse genişlemektedir. 50.0 değerinde ise bir değişiklik yoktur. 50.0 değerine göre sapma ne kadar fazlaysa endeksteeki değişme oranı o kadar büyüktür. Purchasing Managers' Index™ ve PMI™ Markit Economics Limited şirketinin ticari markalarıdır, HSBC yukarıda sözü edilen markaları lisanslı kullanmaktadır. Markit ve Markit logosu Markit Group Limited şirketinin kayıtlı ticari markalarıdır.

Üretim Endeksi

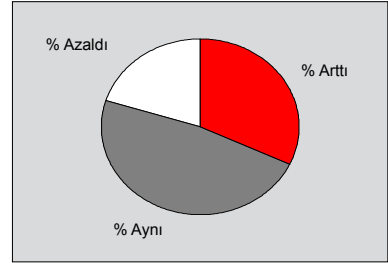
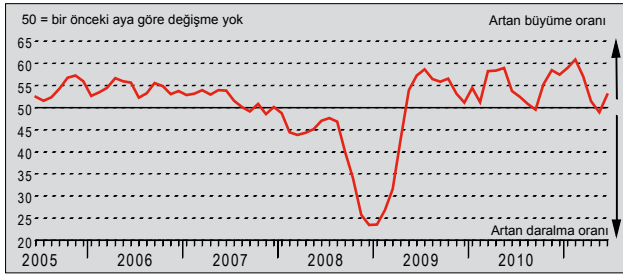
S: Üretiminiz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Haziran verileri Türk imalat sektöründe nihai ürünlerde sağlam artışa işaret ediyor. Ayrıca, Mayıs ayındaki yirmi beş ayın en düşüğü olan seviyeden yukarıya dönen büyüme hızı uzun vadeli dizilim ortalamasının da üstünde oldu. Katılımcıların yaklaşık olarak % 32'si nihai ürünlerde bir önceki döneme kıyasla bir artış yaşadıklarını bildirdiler ve bunu alınan yeni işlerdeki artışlara bağladılar. Nihai ürünlerdeki büyüme 2009 Mayıs ayından bu yana devam ediyor.

Yeni Siparişler Endeksi

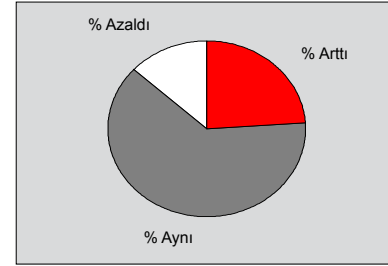
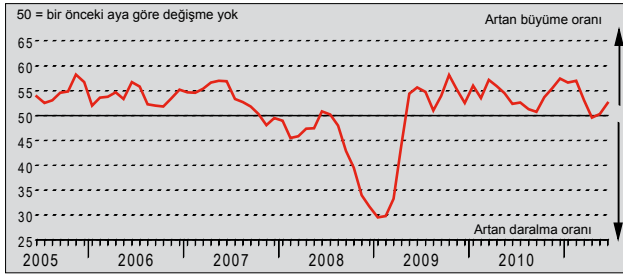
S: Aldığınız toplam siparişlerin miktarı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıları Haziran ayı içinde yeni işlerde artış olduğunu bildirdiler. Bu Mayıs ayında kaydedilen daralmanın tersi bir durum oluştuğunu gösteriyor. Son dokuz ayın sekiz ayı içinde büyüme yaşandı. Resmî olmayan verilere göre Mart ayından beri en güçlü büyümeye neden olan yeni siparişlerdeki bu son artışın ana sebebi talepte yaşanan genel iyileşmedir.

Yeni İhracat Siparişleri Endeksi

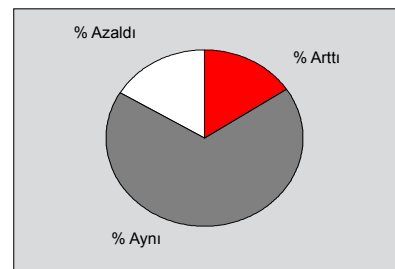
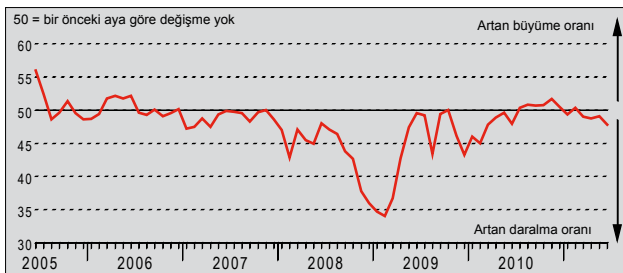
S: Yurtdışından aldığınız siparişler bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türkiye'deki imalatçıların aldığı yeni ihracat siparişleri Haziran ayında güçlü bir büyüme sergiledi. Büyüme hızı Mayıs ayına göre arttı ama 2011 yılının ilk çeyreğindeki keskin yükselişler karşısında yavaş kaldı. Katılımcıların yaklaşık % 24'ü yeni ihracat siparişlerinde bir önceki aya göre artışlar olduğunu bildirirken sonuçta yeni ihracat siparişlerinde son yirmi altı ayın yirmi beş ayında böylece büyüme kaydedilmiş oluyor.

Birikmiş İşler Endeksi

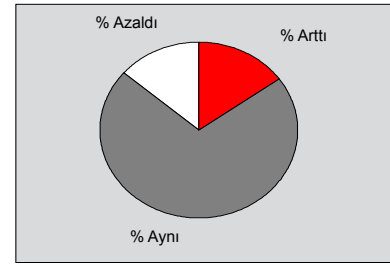
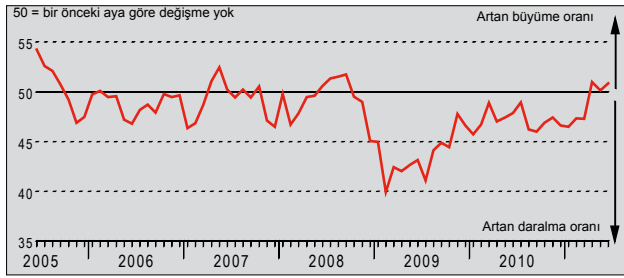
S: Birikmiş sipariş miktarınız bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türkiye'deki imalatçıların elindeki birikmiş işler süregelen azalmayı dört aya yayacak şekilde Haziran ayında sert bir düşüş gösterdi. En son azalma bu dönem içindeki en keskin düşüş oldu ama ana dizilim ortalaması ile aynı seviyede gerçekleşti. Bu durum atıl kapasitenin varlığına işaret ediyor ve 2011 ikinci çeyreği ile ilgili yeni siparişlerdeki büyüme hızının yavaşladığını gösteriyor.

Nihai Ürün Stoku Endeksi

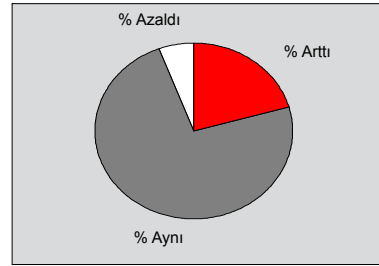
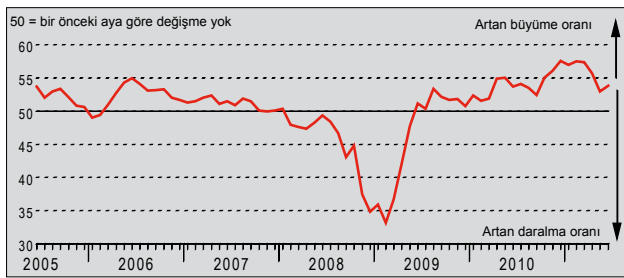
S: Nihai ürün stokunuz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıları ellerindeki mamul mal stoklarında birbirini takip eden üçüncü ay olan Haziran ayı içinde de artış olduğunu bildiriyorlar. Artış marjinal olmasına rağmen, mevsimsellikten arınmış Mamul Mal Stokları Endeksi yine de dizilimin uzun vadeli eğiliminin üstünde kaldı. Mamul mal stoklarında artış yaşandığı bildirilen yerlerde bunun nedeninin artan üretim olduğu belirtiliyor.

İstihdam Endeksi

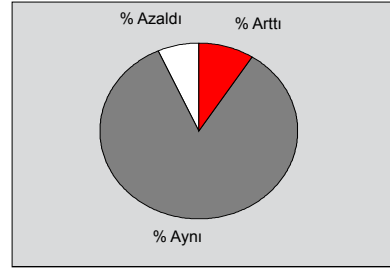
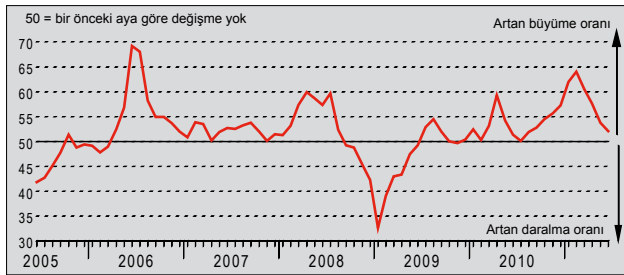
S: Firmanızda çalışan sayısı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Haziran verileri Türk imalat sektörü istihdam artışına işaret ediyor. İş yaratma hızı Mayıs ayında görülenden daha yüksek oldu ve ana dizilim ortalamasının üstüne çıktı ama yılın ilk dört ayında kaydedilen büyümeye oranla daha zayıf gerçekleşti. Resmi olmayan verilere göre nihai ürün büyümesinde yaşanan hızlanma eleman alımını hızlandırmışa benziyor.

Ürün Fiyatları Endeksi

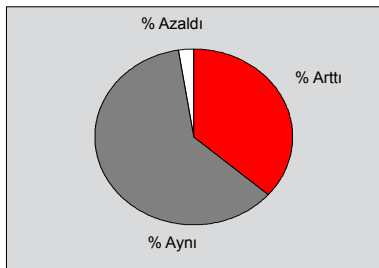
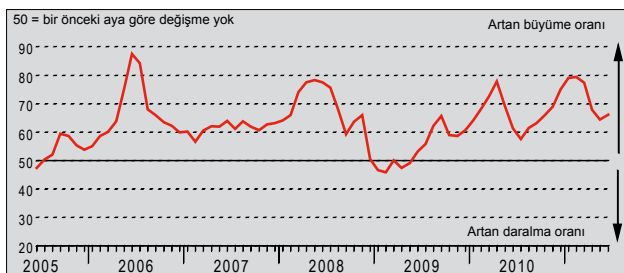
S: Ürünlerinizin satış fiyatı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türkiye'deki imalatçıları nihai ürün fiyat enflasyonunun takip edildiği dönem zarfında 2009 Aralık ayından bu yana her ay olmak üzere Haziran ayında da fiyatlarını artırdıklarını bildirdiler. Artış bildiren yerlerde bunun nedeni girdi maliyetlerindeki artışa bağlanıyor. Ancak nihai ürün fiyat enflasyonu oranı 2010 Ağustos ayından beri yaşanan dördüncü ay içinde de düşüş kaydetti. Katılımcılar yeni işler için artan rekabetin fiyat artışlarını sınırladığı görüşündeler.

Girdi Fiyatları Endeksi

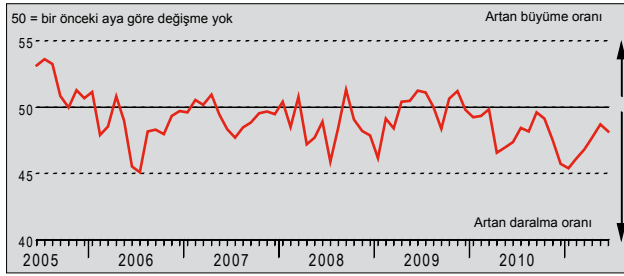
S: Satın aldığınız malların ortalama fiyatı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türkiye'deki imalatçıların karşılaştığı girdi fiyatları Haziran ayında önemli ölçüde arttı. Ayrıca, maliyet enflasyonu Mayıs ayındaki sekiz ayın en düşük değerinden yukarı çıkmaya başladı ve uzun vadeli dizilim ortalamasının da üstünde gerçekleşti. Katılımcıların yaklaşık olarak % 36'sı daha yüksek ham madde fiyatları ve olumsuz seyreden kur farklarındaki dalgalanmalar nedeniyle girdi fiyatlarında artışlar yaşadıklarını ifade ediyorlar. Yine de, ikinci çeyrek ortalaması birinci çeyrek ortalamasının altında kaldı. Genel olarak girdi fiyatları enflasyonu 2009 Haziran ayından beri devam eden bir olgu olarak karşımızda duruyor.

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi

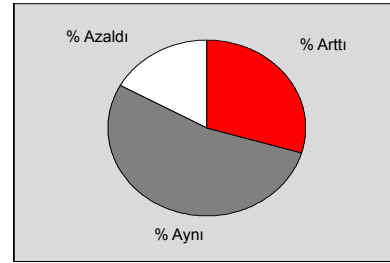
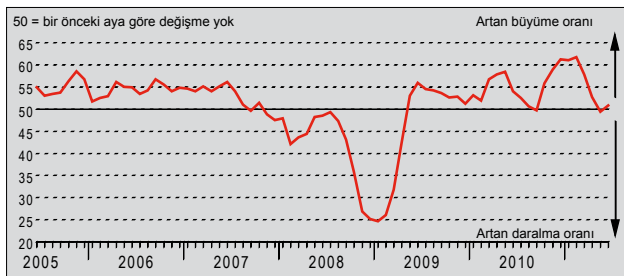
S: Tedarikçilerinizin mal teslimi bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıları tedarikçilerin teslimat sürelerinin Haziran ayında uzadığını bildiriyorlar. Resmi olmayan verilere göre satınalma faaliyetlerindeki artış tedarikçi performansında hafif düşmeye neden oldu. En son yaşanan tedarik sürelerindeki uzama bu yılın ilk dört ayında yaşananlara göre bu ay daha zayıf olarak gerçekleşti ama Mayıs ayındakine kıyasla daha da uzamaya başladı.

Mal Alım Miktarı Endeksi

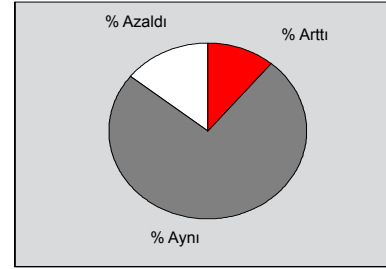
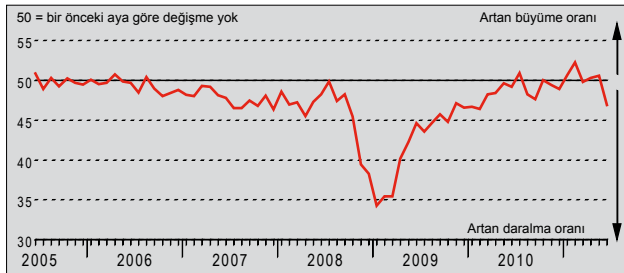
S: Mal alımlarınız (ünite olarak) bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Satınalma faaliyetleri Mayıs ayında yaşanan azalmanın tam tersine Haziran ayında marjinal oranda arttı. Böylece son dokuz ayın sekiz ayında daha yüksek seviyelerde girdi alımı rapor edilmiş oluyor. Katılımcıların yaklaşık olarak % 30'u nihai ürünler için gereksinimlerde artışa işaret eden satınalma faaliyetlerinde yükselme olduğunu bildiriyorlar. Girdi alımlarındaki artış bazı ham maddelerin alımında yaşanan tedarik sıkıntıları nedeniyle daha hızlı seyre demiyor.

Girdi Stoku Endeksi

S: Tedarik stokunuz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Haziran verileri, girdi alımlarında yaşanan yükselişlere rağmen, Türkiye'deki imalatçıların elindeki satınalma stoklarında sert düşüşler olduğuna işaret ediyor. Katılımcılara göre mevcut üretim öncesi stoklar üretim ihtiyaçları doğrultusunda tüketiliyor. Satınalma stoklarındaki bu azalma iki aylık artış dönemini sona erdirirken ana veriler temelinde azalma hızının biraz daha hızlı olduğu görülüyor.

Veri ve Sunum Yöntemiyle ilgili Notlar

Satın Alma Yönetici Endeksi imalat firmalarındaki yöneticilere aylık olarak gönderilen 400 endüstriyel şirketin anketlere verdikleri cevaplardan derlenen veriler üzerinden hazırlanmaktadır. Türk imalat alt sektörlerinin gruplandırılmasında Standart Sanayi Sınıflaması (SSS) Revizyon 3 (The International Standard Industrial Classification) kullanılmıştır.

Anket cevapları ay ortasında toplanan verilere göre bir önceki ay ile karşılaştırıldığında görülen değişimleri yansıtmaktadır. Raporla tüm göstergeler için her bir cevabı verenlerin yüzdesinin yanında, "arttı/daha iyi" cevabını verenlerle "azaldı/daha kötü" cevabını verenler arasındaki net fark sunulmaktadır.

Yayımla endeksleri öncü bir gösterge niteliği taşımaktadır ve değişimin yönünü gösteren basit bir ölçüdür. Endeksin 50 değerinin üzerinde olması bu değişimde artış olduğunu, 50 değerinin altında olması düşüş olduğunu göstermektedir.

Satın Alma Yöneticisi™ (PMI™) bu raporda sunulan beş ayrı endeksin ağırlıklıdır. Bu hesaplarda Tedarik Süresi Endeksi diğer endekslerle aynı yönde hareket edecek biçimde ters çevrilmiştir. Markit ilk yayım tarihinden sonra anket temel verilerinde her hangi bir değişiklik yapmamaktadır ama mevsimlik etkilerden arındırılmış bilgiler zaman içinde revize edilebildiğinden, mevsimlik etkilerden arındırılmış veri dizilimi bundan etkilenebilir.

Uyarı

PMI™ Üretim raporundaki kopya ve veri tabanı hakları Markit Economics Limited şirketine aittir. Markit'in izni olmaksızın elektronik dağıtım da dahil olmak üzere veri dağıtımını ve saklanması yasaktır. Raporların hazırlanması sırasında istatistik ve diğer bilgilerin doğruluğunun kontrolü için her türlü çaba gösterilmiş olsa da, yayıncılar ve veri sağlayıcılar hatalardan veya hatalardan kaynaklanabilecek herhangi bir kayıptan sorumlu tutulamaz. *Purchasing Managers' Index™* ve *PMI™* Markit Economics Limited şirketinin ticari markalarıdır, HSBC yukarıda sözü edilen markaları lisanslı kullanmaktadır. Markit ve Markit logosu Markit Group Limited şirketinin kayıtlı ticari markalarıdır.